

tien mal parades; s'enfronta amb les més altes autoritats, féu de jutge delegat sentenciant i executant, i prengué part activa en les guerres amb els indígenes, guanyant en una batalla el grau d'alferes per haver arrahassat la bandera del seu regiment que s'enduien els enemics victoriosos i lluitant ell sol contra tots. En una de les abundoses batalles que sostingué, matà el capità Eranso, germà gran al qual ella coneixia, mes del qual era desconeguda. No respectà els agutzils, cosa molt propia del temps, als quals malferí quan li convingué perquè l'apretaven massa; fou condemnat a morir més d'una vegada; es fugà de presó estan en capella i fou fet presoner per l'esquadra holandesa en la batalla naval de Lima (1613), en que foren batuts els vaixells espanyols, morint gairebé tots els tripulants del vaixell-almirall, on anava la nostra biografiada, salvant-se sols ella i dos o tres més. Finalment, cercada per la justícia pels seus abundosos delictes—provinents la majoria per baralles de joc—, hagué d'acollir-se a la protecció del bisbe de Guamanga (Perú), Fra Agustí de Carvajal, de l'Orde de Sant Agustí, al qual conegué la seva veritable personalitat i que la féu ingressar a un convent després d'haver-la fet reconèixer pels metges, fins a comprovar si era professa o no. Després de comprovada la veritat de la seva relació i haver corregut, portada per la seva inestabilitat, diversos convents (on, pel singular del cas, era objecte de tota mena d'atencions i suscitava l'admiració de tothom per les seves aventures), embarcà vers la Península, on el rei Felip IV la protegí concedint-li l'ús del càrrec d'alferes, conservant la condició femenina i assignant-li la pensió adient amb càrrec a la Tresoreria d'Indies i diversos viàtics quan fou atracada pels bandolers a Bellpuig (Velpuche, diu), en venir a Catalunya on el rei celebrava Cortes i en esser expoliada i empresonada en atravesar el Piemont camí de Roma, en prendre-la per espia d'Espanya. Foren valedors seus, en aquestes ocasions, el comte-duc d'Olivares, el virrei Marqués de Montes-Claros i altres destacades personalitats, que li facilitaren l'accés al monarca, el qual l'autoritza per a usar el títol d'alferes Na Catalin d'Erauso.

Semblava que coneguda la seva veritable personalitat s'acabaria la seva exhibició aventurera, mes no fou així, doncs, camí de Roma, on cercava el perdó de S. S. per *puntillo* patriòtic, llençà per la borda un soldat francès, que s'ofegà, i llençada a l'aigua a la vegada pels companys d'aquell, es salvà per casualitat. Arribada a Roma, per idèntica raó matà un italià a les portes del Palau Dòria i es fa fonedissa mercès a la brega que s'armà tot seguit. El Sant Pare l'absolt i l'autoritza per a emprar en tot temps l'ús dels vestits masculins. Res no la fa recular, i així contesta amb impertinència als Cardenals, que menyspreen la seva condició de soldat espanyol. Retornada a Amèrica, continua la seva vida atzarosa convertida en *arriero*, professió en la qual fina, sense, però, haver comès cap més homei, però anant sempre armada de totes armes. Cosa curiosa: morí amb la virginitat física, doncs quan els metges la reconegueren a Guanoanga, i posteriorment, es mantingué sempre sense contactes sexuals; per això obtingué la benevolença de la Cúria Romana.

Tenia conformació femenina i era *lampiña*, mes escassa de pits. Els seus companys de guarnició la coneixien per l'*alférez capón*. Enlloc parlà de què menstrués. El seu retrat ens mostrà una faç masculina, encara que sense pèl. Hom diria que era un cas de pseudohermafroditisme de tipus androginoide. La libido en l'única velleïtat amorosa que se li conegué fou envers el sexe femení.

El fet tingué lloc en retornar a les Indies, després de l'estada a Roma. Coneguda la seva condició de dona públicament, li fou confiada la guarda d'una damisella, la qual havia de contraure nocés en aquelles terres. Durant el viatge, s'enamorà fortament d'ella, i ho féu amb tan poca discreció que el marit li hagué de privar l'entrada al domicili conjugal pels extrems apassionats a què es lliuraba; el que motiva una carta de desafiament per part de la mena alferes, que, naturalment, no fou contestada. Els termes en què estava concebuda i redactada revelaven uns sentiments completaments masculins.

La manca d'afeccions sexuals s'explica en aquest per una sublimació de les energies hormonals específiques vers tota mena d'empreses bel·licoses i cercant compensacions, si per cas senti aquells estímuls, per una mena de *transfer* que les compensaria amb la vida activa i els atzars del joc a que tan afeccionada es mostrà tota la vida i que van ésser el fonament de la major part de les seves desventures i la causa ocasional del gran nombre de fets delictuosos en què intervingué.

LAXO-VIAN PURGANT I DEPURATIU

Es el millor laxant; amb el seu ús es logra corregir l'estrenyiment

Farmàcia i Laboratori Dr. ROIG PERELLÓ - San Pau, 33 - Barcelona